

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Seminární práce

Rozvoj tvořivosti v MŠ

Jméno: Petra Tušová

Ročník: 1

Obor: MSKOMB

Název semináře: KPE/ESTK1

TÉMA: ČAROVÁNKY, ANEB JARO ČARUJE

REALIZACE: konec dubna 1-2 týdny

VĚK DĚTÍ: 5-6 let

TŘÍDA: homogenní

ORGANIZACE AKTIVITY: třída, vycházky do okolí

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

DÍTĚ A JEHO TĚLO: Rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky,
ovládání pohybového aparátu.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA: Rozvoj tvořivosti, rozvoj řeči.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ: Rozvoj kooperativních dovedností.

DÍTĚ A SPOLEČNOST: Rozvoj estetického vkusu.

DÍTĚ A SVĚT: Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti a s živou i neživou přírodou.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

DÍTĚ A JEHO TĚLO: Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA: Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, utvořit jednoduchý rým.

Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty

Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

DÍTĚ A TEN DRUHÝ: Spolupracovat s ostatními, respektovat potřeby jiného dítěte, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

DÍTĚ A SPOLEČNOST: Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat a hodnotit svoje zážitky

DÍTĚ A SVĚT: Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat)

POMŮCKY: Krabice z kartonu, zbytky látek, ruličky od kuchyňských utěrek, barevné papíry, barvy- tempery, prstové, lepidla, rytmické hudební nástroje, kouzelnické rekvizity, obrázky květin, motýlů, hudební nahrávky atd.

REALIZACE.

Co kdybychom si hráli na kouzelníky a čaroděje? Rozhovor o tom, kde asi bydlí, co ve svém domě potřebují, zkusíme si takové čarodějnické doupě vyrobit.

Dětem je nabídnut materiál pro tvořivost, krabice, zbytky látek, barvy, barevné papíry. Děti tvoří kouzelnické doupě, které je pak využito pro hru.

SEDMIKRÁSKA

Bylo - nebylo. Jednoho jarního dne se slunce probudilo, rozhlédlo se a řeklo: „To máme krásné jaro.“ Nebylo to takové to první jaro, kdy taje sníh a kvetou sněženky. Tohle bylo jaro se zelenou loukou a voňavým vzduchem. Pak se sluníčko usmálo a stal se zázrak. V té zelené trávě rozkvetla sedmíkráska. Bylo to kouzelné. Pěkně se protáhla a zazpívala si: *„Když sluníčko vychází, sedmíkráska vstává. Pročeše si obočí, na motýly mává.“* Jenže když se rozhlédla, žádný motýl tu nelétal. Začalo jí být smutno a povzdechla si: „Kdepak jsou motýli?“ Sluníčko odpovědělo: „Je duben a víš dobře, jak to chodí v dubnu: Aprílové počasí a pak, milá sedmíkrásko, mám toho moc, nemám ruce, abych všechno stihlo. Víš co? Zavolej si na pomoc kouzelníky ze školky, třeba ti pomohou.“

Děti, co asi myslelo sluníčko tím aprílovým počasím?

V dubnu bývá aprílové počasí a to se motýlům moc nelíbí. Co je aprílové počasí? Báseň od Jiřího Žáčka „Duben“. *Chvilku vítr suší bláto, chvilku slunce sype zlato, chvilku liják bubnuje, takové to v dubnu je.* Rytmizujeme verše ve 2/4 taktu, později vytvoříme tři skupiny a deklamujeme verše s narůstající dynamikou, na které se podílí postupné připojování skupin, poslední verš deklamují všechny skupiny najednou.

Pro rytmiizaci můžeme využít hru na tělo, nebo rytmické nástroje. Dokonce si rytmické nástroje můžeme i vyrobit, „vykouzlit“.

Děti vymýšlí, jak by mohly sedmikrásce a sluníčku pomoci. Rozhovor a o jaro, co se všechno děje na jaře. Poslech básně: „Co všechno musí udělat jaro“

Kouzelná formule: *Abraka, dabrika, počasí je na draka. Máme ruce k čarování, Uděláme hej, Motýlů je rej.*

Děti vymýšlí jiná zařádkadla, zkouší rýmovat, hrát si se slovy. Např. Kytíčka- holčička, vodička-travička, kočička - včelička. Určují u slov počet slabik a písmeno na začátku a na konci slova.

Barevní motýli: Báseň : „ *Tolik barev nemá ani duha, jako tvoje křídla motýlku. Jedna krásnější než druhá, půjč mi křídla, aspoň na chvíli!*“

Jaké by to bylo, kdyby nám motýl půjčil křídla? Kam bychom mohli letět? Co bychom chtěli vidět?

Malujeme křídla pro motýly, využíváme k tomu třpytivé barvy, dbáme na správné držení štětce a uvolnění zápěstí. Později dokončíme celého motýla, trup z ruličky od papírové utěrky, hlava a tykadla nakreslená tuší na čtvrtku, vystřižená a přilepená k trupu.

Pohybové chvíle- probouzíme jaro, protahujeme se, jaro je veselé- rodí se zvířata, hra na zvířátka- kočky, koně, vrabce- přirozené cviky, pohybové vyžití: „Sedmikráska vstává“

Při hudebně- pohybovém vyžití, děti využívají zbytky látek- záclon, představují si mlhu, nebo motýlí křídla apod.

Píseň: „ Jaro dělá pokusy“

Naučíme se báseň „Sedmikráska“

Poslech: Antonio Vivaldi, Čtvero ročních období – Jaro

Nikolaj Andrejevič Rimskij-Korsakov: Let čmeláka

Na vycházkách pozorování „ kouzelného jara“, květiny na zahrádkách, volně žijící živočichy. Pozorování změn v přírodě. Rozhovory o tom, jak poznáme jaro- charakteristické znaky.

Sedmikráska je šťastná a děkuje kouzelníkům, že jí pomohli s jarním kouzlením. Děti mohou pozvat své mladší kamarády do třídy plné jara, motýlů a kouzel. Mohou jim předvést čarování a zapojit je do hry.

ZÁVĚR: Děti u nás ve školce moc rády něco budují a vytváří. Ponechám jim volný prostor pro tvorbu kouzelnického doupěte, budu jen přihlížet, popřípadě pomohu, poradím. Je velmi zajímavé pozorovat, jestli si poradí a co vymyslí. Jak se jim bude dařit spolupráce a zda se dokážou dohodnout.

K hudebnímu tvoření používáme vyrobené rytmické nástroje z pet lahví, plechových krabiček od vitamínů, nebo od čaje, apod. Uvedené básně jsou pouze jako inspirace, děti se je mohou naučit, ale spíš mají navodit atmosféru vhodnou k tvořivosti. Stejně tak je to i s hudbou.

Mám ráda moc ráda jaro a toto téma tvořím v zimě, kdy je kolem plno závějů. Napadá mě ještě hodně věcí, které by šly dělat, ale ze zkušeností vím, že méně někdy znamená více. Těším se na jaro, až si s dětmi „Čarovánky“ vyzkouším.

František Halas: *Co všechno musí udělat jaro (ze sbírky Dětem)*

Vytáhnout travu z hlíny
a na zeleno natřít.
Načernit pěkně stíny
a všechno živé sbratřit.

Nachystat noty ptáčkům,
obléci naho stromy,
vysmát se poškoláčkům,
pozlatit střechy, domy.

Všem hadům svléci kůži,
načesat řádně louky,
spočítat lístky růží
a pruty leštit, brouky.

Rozmíchat v lese barvy
a kdeco zrána zrosit,
probudit v zemi larvy
a teplo do děr nosit.

Včeličkám květy sladit
a děcka nutit vstávat
a kožich kočkám hladit
a peckám jádra dávat.

Zdeněk Kriebel: *Jak přichází jaro*

Na okno pokoje
prstíky ťukaly
dětičky, kdo to je?
Stříbrné korály.

Když kapky jako hrách
padají, padají,
Hned kvítka v košíčkách
do stráně cupají.

Co strachu vystála
chudobka malinká,
že trávě nastydnou
nahatá kolínka.

Tráva - Oldřich Mikulášek

Ptal jsem se trávy:
„Jak je ti, trávo?“
A ona řekla mi,
že zeleně.
Pak zeptal jsem se ještě,
z čeho tráva roste,
a ona řekla mi,
že ze země –
a že ji živí deště.

Sedmikráska

Sedmikráska počítá si
své sedmery jarní krásy:
první darovala jí duha,
od hlíny je krása druhá.
Třetí, když se z jihu vrací,
nesou pro ni tažní ptáci.
Čtvrtou, tu má od červánků,
pátou od teplého vánku.
V šesté déšť jí lístky smáčí.
Sedmikrásko, už to stačí?
Kdepak, ještě slunce chvátá,
nese sedmou plnou zlata.

SEDMIKRÁSKA

Když se země s jarem laská,
narodí se sedmikráska.
Sedm dní se k slunci točí,
aby zlátly její oči.
Sedm nocí hvězdy prosí,
o pohárek třpytné rosy.
Na klobouček váže stuhy
ze sedmibarevné duhy.
A pak- kvítek po kvítku-
Jdou na módní přehlídku.
„Zvítězily právě:
Sedmikrásky v travě!“

Písnička pro modrásky - Karel Černý

Můj milý, rozmilý modrásku,
sedni mi na chvíli do vlásků!
Budu sedět jako němá,
budu zticha jako pěna,
jako pomněnka, když kvete.
Jen abys mi neuletěl.

Jaro (Z. Svěrák, J. Uhlíř)

Jaro dělá pokusy, vystrkuje krokusy,
dříve než se vlády chopí, vystrkuje periskopy.
Než se jaro osmělí, vystrkuje podběly,
ty mu asi dolů hlásí čerstvé zprávy o počasí.

Ref.: Jaro, je to v suchu, zima už nemůže,
stoupá teplota vzduchu a míza do růže.
Jaro, je to v suchu, vichry už nedujou,
nahlas nebo v duchu, lidi se radujou, lidi se radujou.

U dopravní cedule vyrostly dvě bledule,
blízko telegrafní tyče vyrostly dva petrklíče.
Mravenci už pracujou, holky sukně zkracujou.
Slunce svítí, led je tenký, jaro, vem si podkolenky.

Ref.: Jaro, je to v suchu, zima už nemůže...

